MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-RAČA
Kubačova 21, 831 06 Bratislava

Výročná správa o činnosti a hospodárení Zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa za rok 2023

OBSAH:

1. Základné identifikačné údaje 2
2. Druh zariadenia..... 3
3. Najmladšia generácia novej doby..... 3
4. Poslanie zariadenia starostlivosti o deti..... 4
5. Priebeh dňa poskytovanej sociálnej služby..... 4
6. Adaptačný proces..... 5
7. Odborné činnosti..... 6
8. Obslužné činnosti..... 7
9. Spolupráca a spätná väzba s rodinou..... 8
10. Výchova a starostlivosť o deti..... 10
11. Sociálne poradenstvo..... 11
12. Podmienky prijatia..... 11
13. Štruktúra prijímateľov sociálnej služby a plnenie kapacity..... 11
14. Personálne podmienky..... 12
15. Vzdelávanie zamestnancov..... 12
16. Čerpanie rozpočtu r. 2023..... 13
17. Aktivity nad rámec dennej činnosti r. 2023..... 14
18. Vízia zariadenia..... 16
19. Plnenie rozpočtu..... 17
20. EON 18
21. Sumár nákladov, príjmov MČ a doplatok MČ za poskytovanú sociálnu službu za rok 2023 19

1. ZÁKLADNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov právnickej osoby : Mestská časť Bratislava- Rača
Sídlo právnickej osoby : Kubačova 21, 831 06 Bratislava
Štatutárny zástupca : Mgr. Michal Drotován
IČO: 00304557

Názov zariadenia : Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
Sídlo zariadenia : Tbiliská č. 2, 831 06 Bratislava
Právna forma : bez právnej subjektivity, zariadenie je súčasťou organizačnej štruktúry Mestskej časti Bratislava -Rača

Forma poskytovania sociálnej služby : ambulantná
Registračné číslo : 111/2010/1 - soc

Vedúca zariadenia : Mgr. Mária Gaálová
Tel: 02/4911 2423, 0903 541 243
E- mail : maria.gaalova@raca.sk
Webová stránka : www.raca.sk

2. DRUH ZARIADENIA

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (ďalej len „zariadenie starostlivosti o deti“) na Tbiliskej ulici je v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách zariadením s ambulantnou sociálnou službou, kde je poskytovaná starostlivosť o deti od 1 do 3 rokov veku dieťaťa.
V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytuje služba na podporu zosúlaďovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku. Ak sa rodič alebo fyzická osoba , ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdium na strednej alebo vysokej škole, pripravuje sa na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť.
Zariadenie starostlivosti o deti poskytuje dieťaťu sociálnu službu do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení troch rokov veku dieťaťa.

V zariadení starostlivosti o deti sa poskytujú:
a) bežné úkony starostlivosti o deti,
b) stravovanie,
c) výchova.

Starostlivosť o dieťa na účely poskytovania sociálnej služby uvedenej v § 32b je vykonávanie odborných činností, obslužných činností a ďalších činností alebo vykonávanie súboru činností v rozsahu ustanovenom týmto zákonom pre poskytovaný druh sociálnej služby, primeraných veku a zdravotnému stavu dieťaťa podľa jeho individuálnych potrieb a schopností s cieľom rozvíjať schopnosti dieťaťa, osobnosť dieťaťa, osvojenie návykov a jeho socializáciu

Zariadenie starostlivosti o deti má kapacitu 20 detí. Na prízemí bolo prijatých 8 detí a na prvom poschodí bolo prijatých 12 detí. Denné miestnosti spĺňajú funkciu herne a spálne, ktoré sú riadne oddelené a deti užívajú oba tieto priestory, či na prízemí, tak aj na poschodí.

3. NAJMLADŠIA GENERÁCIA NOVEJ DOBY

Vráťme sa dvadsať – tridsať rokov dozadu vidíme šťastné deti, ktoré sa vedia hrať. Vidíme deti, ktoré lietajú po vonku so svojimi kamarátmi, lezú po stromoch, hrajú sa s loptou, skáču cez gumu, jazdia na bicykli, zbierajú servítky, hrajú guličky a hlavne, sú šťastné a bezstarostné.
Rodičia nepočuli od detí slová, „nudím sa“, či „mami, poď sa so mnou hrať, mami, urob mi program“, ani „kam pôjdeme?“
Keď sme chceli, aby bábiky mali kde spať, museli sme postieľku vyrobiť, keď sme chceli, aby bábika bola oblečená, museli sme jej bundičku ušiť, keď sme chceli, aby malo autíčko dráhu, museli sme si ju vyrobiť v piesku. V tých časoch mali detí ohromnú predstavivosť, trpezlivosť a zmysel pre tvorbu nových vecí.
Kanadská psychoterapeutka Victoria Prooday po celom svete spolupracuje s deťmi, rodičmi a učiteľmi. Počas svojej praxe zistila, že z roka na rok pribúdajú deti, ktoré sú sociálne alebo emocionálne nezrelé, mnohé deti majú nejakú poruchu učenia, alebo rôzne iné diagnózy. Aj keď máme najlepšie úmysly, vonkajšie podnety môžu detský mozog posilniť, ale aj oslabiť, nakoľko formujeme mozog detí nesprávnym spôsobom.

Victoria Prooday upozorňuje na nové javy, ktoré sa objavujú vo svete detí za posledné roky a mali by sme si ich pri výchove uvedomiť. Schopnosť vydržať aspoň pár minút znášať nepohodu predstavuje jeden z kľúčových faktorov úspechu v budúcnosti.
Rodičia chcú, aby ich dieťa bolo šťastné, a preto deťom plnia všetko možné aj nemožné. A tým v nich utláčajú vlastnosť vedieť fungovať aj pod stresom a v budúcnosti nevedia zvládať frustráciu, ktorá im môže priniesť veľa ťažkých chvíľ.
V dnešnej dobe deti určujú rodičom, čo majú pre nich urobiť, čo majú dať jesť, kam s nimi majú ísť, čo im majú kúpiť. Deti často žijú v „umelom" svete zábavy, v ktorom samozrejme neexistuje ani chvíľa pre nudu.
V momente ako nastane ticho, rodiča rýchlo hľadajú novú alternatívu ako dieťa zabaviť.
Deti majú svoj svet zábavy a rodičia svet práce. Deti sa málo zapájajú do domácich prác, pri upratovaní hračiek, či na pomoc pri práci v záhrade. Rodičia chcú, aby ich dieťa bolo šťastné a tvrdia, že práca ich so šťastím nespája. Ale neuvedomujeme si, že aj domáce práce trénujú mozog tak, aby vedel fungovať aj keď je „nuda".
Potom sa stane, že keď idú deti do škôlky alebo školy, kde sa od nich vyžaduje učiť sa nové veci, deti to nezvládajú, lebo je to pre nich veľmi ťažké. Alebo tým, že ich to nebaví, tak povedia, ~~že~~ je to nuda.
Deje sa to preto, lebo mozgové závity neboli trénované na prácu. Tieto schopnosti sa práve cvičia pomocou úloh a povinností.
Deti trávia priveľa času s technológiami. Deti sú bombardované grafickými výbuchmi s virtuálnou realitou ich mozog je zvyknutý na vysokú dávku stimulácie a stáva sa pre nich náročným spracovávať jednoduché informácie, ktoré dostávajú bežne v škôlke, škole. Technológiami sa oddeľujú deti od svojich rodín. Strácajú prirodzenú emocionalitu, ktorá je potrebná pre detský mozog.
V minulosti sa deti hrávali vonku, kde si trénovali sociálne zručnosti, chodili do prírody a hrávali voľné hry. Dnes sa bojíme pustiť deti von bez dozoru, ani nemáme toľko času, a tak im dáme do ruky tablety, aby sme im vyplnili čas. Lenže tieto technológie spôsobujú, že deti medzi sebou menej komunikujú a o svet rovesníkov prestávajú mať záujem. Treba si uvedomiť, že mozog treba neustále trénovať rozvíjaním sociálnych schopností.
Napriek nepriaznivej situácii povzbudzujeme rodičov, aby s nami sledovali víziu našej sociálnej služby, aby trénovali mozog svojho dieťaťa jednoduchými krokmi:

1. stanovenie hraníc – deti potrebujú poznať svoje hranice, aby mohli byť šťastní a zdraví,
2. obmedzenie času stráveného s technológiami, podpora vytvárania blízkych podporných vzťahov,
3. trénovanie trpezlivosti – deti sa musia naučiť čakať,
4. naučiť deti pomáhať v domácnosti,
5. učiť deti sociálnym zručnostiam.

Naučme naše deti byť vnímavejšími, pestujme v nich empatiu, podvedomie a naučme ich ako zdravo zaobchádzať so svojimi emóciami.
Naše deti sú naša budúcnosť. Vychovajme z nich plnohodnotných jedincov, ktorí sa budú vedieť podeliť o svoje šťastie a radosť.

„Od detí sa môžete veľa naučiť. Napríklad, koľko trpezlivosti máte."

Franklin P. Jones

4. POSLANIE ZARIADENIA STAROSTLIVOSTI O DETI

Zariadenie starostlivosti o deti na Tbiliskej ulici je zariadením, kde sa pristupuje k deťom individuálne na základe potrieb detí, nakoľko niektoré deti sú ešte len lezúňmi a väčšina detí je plienkovaných. Do zariadenia starostlivosti o deti sú prijímané deti od 1 roka do 3 rokov veku dieťaťa. Poslaním zariadenia je zabezpečenie tej najlepšej starostlivosti a podstatou je prístup k deťom s láskou a trpezlivosťou pomocou odborných zamestnancov spĺňajúcich kvalifikačné predpoklady.
V zariadenie starostlivosti sa venujeme výchove deti, ktorú sústreďujeme najmä na sociálne zručnosti, rešpektujeme emócie a učíme deti citovému povedomiu a empatii vďaka čomu sa deti do budúcna budú tešiť silnému duševnému zdraviu v stabilných uspokojivých vzťahoch. Učíme deti vnímaniu a potrebám ich kamarátov. Našou úlohou je vychovať s dieťaťa emocionálne inteligentné dieťa.
Sústreďujeme sa na:

- **Sebakontrolu**, ktorá pozostáva so schopnosti riadiť a regulovať svoju vlastnú náladu, emócie, impulzy a správanie.
- **Sebamotiváciu**, kde vyvolávame v deťoch túžbu po hľadaní nových skúseností a učíme deti vedieť oddialiť svoje uspokojenie.
- **Sebauvedomenie**, ktoré spočíva v schopnosti identifikovať a pochopiť svoje vlastné emócie.
- **Empatiu** ako schopnosť vycítiť emócie druhých ľudí a vedieť ich porozumieť.
- **Sociálne zručnosti**, čím myslíme súbor schopností, ktoré používame na komunikáciu, ovplyvňovanie a motiváciu.
- **Rozvoj mozgových buniek trénovaním myslenia, pamäte, kreativity a motoriky** spôsobom zadávania rôznych úloh, ktoré sú prispôsobené k veku dieťaťa, vyhýbame sa technológiám, (TV, tablet a pod.) ale pracujeme s deťmi formou rôznych hier, divadielok, pracovného vyučovania, hudobnej výchovy, literárnej výchovy, telesnej výchovy, výučba angličtiny formou hry a pod. Našim cieľom je vybudovať v deťoch realitu a dotknúť sa jej hmatateľne, nie vizuálne.

5. PRIEBEH DŇA POSKYTOVANEJ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa bola poskytovaná sociálna služba pre deti od 1 do 3 rokov veku dieťaťa. V našom zariadení sa neposkytuje sociálna služba pre dieťa, ktoré nemá ešte jeden rok, nakoľko nemáme k dispozícii mliečnu kuchyňu.
V našom zariadení starostlivosti o deti bola poskytovaná sociálna služba ambulantnou formou, počas pracovných dní v čase od 06:30 hod. – 17:00 hod.
06:30 hod. - 08:00 hod. – prijímanie detí, zdravotný filter
08:15 hod. - 08:30 hod. – ranné cvičenie a rozvoj hrubej motoriky
08:30 hod. - 09:00 hod. – desiata
09:00 hod. - 09:15 hod. – hygiena, umývanie rúk, čistenie zubov
09:15 hod. - 10:00 hod. – výchovné zamestnanie, pracovná činnosť, voľné hry detí
10:00 hod. - 11:15 hod. – pobyt vonku spojený s hrami

11:30 hod. - 12:00 hod. – obed
12:00 hod. - 12:15 hod. – hygiena
12:30 hod. - 14:00 hod. – spánok a odpočinok
14:00 hod. - 14:15 hod. – hygiena
14:30 hod. - 15:00 hod. – olovrant
15:00 hod. - 17:00 hod. – voľné hry detí, odovzdávanie detí zákonnému zástupcovi

6. ADAPTAČNÝ PROCES

Aby bol adaptačný proces úspešný, je potrebné použiť vytvorenie vhodných podmienok a stratégie pre uľahčenie adaptácie dieťaťa. Pri adaptácii je nesmierne dôležitý individuálny prístup ku každému novoprijatému dieťaťu a vzájomná komunikácia medzi opatrovateľkou a zákonným zástupcom.
Pre dieťa je nástup do zariadenia starostlivosti o deti nesmierne stresujúci, preto profesionálny personál pristupuje k deťom s trpezlivosťou a láskou. Použitie vhodných metód a techník si u dieťaťa pomalými krokmi získavame dôveru.
Adaptačný proces v zariadení je bez prítomnosti zákonného zástupcu, trvaní 1 hodiny a po zvážení oboch strán a prejavu dieťaťa sa čas predlžuje.
Zákonný zástupca je denne informovaný o priebehu adaptácie vzájomným rozhovorom, prípadne zasielaním fotiek dieťaťa.
Adaptačný proces trvá v priemere jeden týždeň, ale po uvážení oboch strán sa môže aj predĺžiť. Po prekonaní všetkých nežiaducich situácii je dieťa zaradené do bežného denného procesu celodennej starostlivosti.

7. ODBORNÉ ČINNOSTI

Odborné činnosti starostlivosti o deti, sociálne poradenstvo, výchova, vzdelávanie sú neodmysliteľnou súčasťou zariadenia starostlivosti o deti, ktoré vyplývajú zo zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. a určujú ich štandardy kvality.

- odborní zamestnanci spĺňajúci požadované kvalifikačné predpoklady počas poskytovania sociálnej služby vykonávali najmä výchovu, vzdelávanie a bežné úkony starostlivosti o dieťa,
- podľa individuálnych potrieb dieťa sa realizovala denná starostlivosť o deti,
- ku každému dieťaťu sa pristupovalo individuálne podľa potrieb u dieťaťa za účelom duševného a telesného rozvoja,
- denne bol vypracovaný pracovný plán tkzv. „denná činnosť“, ktorý bol zameraný na výchovný a vzdelávací proces a bol zameraný na uspokojovanie a rozvíjanie individuálnych potrieb a schopností všetkých detí a na všeobecný rozvoj osobnosti:
    - **jemná motorika** – kreslenie, lepenie, vyfarbovanie, manipulovanie s malými predmetmi (skladačky, puzzle),
    - **hrubá motorika** – cieľom viesť dieťa k samostatnosti a v istote, zdokonaľovať fyzickú zdatnosť v pohybe pomocou (učiť deti chodiť po schodoch, kopať do lopty,

rôzne športové hry pomocou rôzneho cvičebného náradia, prekonávať menšie prekážky, jazdiť na odrážadle),

- **sebaobsluha a hygiena** – učiť deti samoobslužným návykom (obliekanie, vyzliekanie, vyzúvanie, obúvanie, učiť sa piť z pohára, jesť lyžicou, odvykanie od plienok, chodenie na nočník a detskú toaletu),
- **hra** – individuálna neskôr konštruktívna a tímová,
- **vývin myslenia** – spoznávanie rôznych farieb, zvukov, tvarov,
- **vývin reči** – ukazovanie, napodobňovanie, gestikulácia, neustále opakovanie slov a postupne pridávať slovnú zásobu,
- **angličtina formou hry** – deti vo veku 2,5 - 3 roky sa zoznamujú s cudzím jazykom

8. OBSLUŽNÉ ČINNOSTI

Stravovanie a pitný režim:

V zariadení starostlivosti o deti sa poskytovala strava a pitný režim v súlade so zásadami zdravej výživy, s prihliadaním na zdravotný stav dieťaťa, podľa predpísaných noriem. Stravovanie bolo zabezpečené u zariadenia školského stravovania pri MŠ Tbiliská 2, Bratislava, ktoré sa nachádza priamo v objekte MŠ. Strava sa do zariadenia dostávala pomocou

výťahu v termo nádobách priamo do kuchynky zariadenia, kde sa strava vydávala podľa zásad správnej výrobnej praxe – HCCP.
Za kvalitu, technologické postupy za hygienickú a zdravotnú nezávadnosť použitých potravín ako aj množstvo podávanej stravy bola zodpovedná vedúca zariadenia školského stravovania.
Stravovanie (desiata, obed, olovrant) bolo podávané v jedálni zariadenia na 1. poschodí.
Pitný režim bok zabezpečený formou odstátej vody, čaju, mlieka, kakaa. Nápoje boli vlažné, v zimných mesiacoch teplé.
Upratovanie a dezinfekcia priestorov:
Všetky priestory boli pravidelne upratované, dezinfikované.
Areál zariadenia bol pravidelne kosený, v jesenných mesiacoch zhrabaný od lístia a v zimných mesiacoch boli chodníky odhrabávané
Pranie, žehlenie, údržba bielizne:
Posteľná bielizeň, uteráky, utierky, podbradníky, návleky, deky boli pravidelne prané a žehlené v práčovni, ktorá sa nachádza priamo v areáli MŠ Tbiliská.

9. SPOLUPRÁCA S RODINOU A SPÄTNÁ VÄZBA

Zariadenie starostlivosti o deti je často prvým zariadením, kam zveria zákonní zástupcovia svoje deti. Tak ako je to stresujúce pre deti, tak isto sú v neistote rodičia dieťaťa. Preto je veľmi podstatná vzájomná dôvera. Pri vstupe do zariadenia ich v prvé dni nástupu vítala priamo vedúca zariadenia starostlivosti o deti. Každému rodičovi vysvetľovala celý priebeh od adaptačného procesu až po samotnú celodennú starostlivosť. Rodičia sa mohli na čokoľvek opýtať.
Vedúca zariadenia pravidelne informovala zákonných zástupcov ohľadne prevádzky zariadenia, o akýchkoľvek zmenách, v pracovné dni bola denne k dispozícii buď osobne, alebo telefonicky a opatrovateľky denne informovali zákonných zástupcov ohľadne priebehu dňa spojeného s ich dieťaťom.
Zariadenie starostlivosti o deti má zriadenú facebookovú stránku, kde boli denne aktualizované fotografie z rôznych činností daného dňa. Rodičia mohli komentovať a vyjadrovať sa k daným fotografiám a oznamom.
Pre zariadenie starostlivosti o deti bola veľmi dôležitá spokojnosť detí ako aj rodinných príslušníkov.

Na konci školského roka dobrovoľne vypĺňali zákonní zástupcovia anonymný „Dotazník hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb v zriadení starostlivosti o deti“. Zákonní zástupcovia boli upovedomení, že pre zariadenie je veľmi dôležitá spätná väzba, ktorá slúži k skvalitneniu sociálnych služieb a k odstráneniu prípadných nedostatkov. Z 20-tich detí vyplnilo dotazník kvality 13 rodičov, ktorých deti nastupovali v ďalšom školskom roku do MŠ. Ostatné deti pokračovali v ďalšom školskom roku.

Výsledky hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb v zariadení starostlivosti o deti :

p.č.	Otázky	Áno	Nie	Čiastočne	Neviem posúdiť
1.	ste spokojní s poskytovaním informácii pri nástupe Vášho dieťaťa do zariadenia	13			
2.	ste boli spokojní s adaptáciou Vášho dieťaťa v zariadení	13			
3.	ste spokojní s podávaním informácii o vašom dieťati sprostredkované opatrovateľkou	13			
4.	ste spokojní komunikáciou medzi vedúcou zariadenia a vami	13			
5.	ste spokojní s príspevkami na Facebooku	12			1
6.	ste spokojní s prístupom zamestnancov zariadenia k Vášmu dieťaťu	13			
7.	ste spokojní s úrovňou výchovy v zariadení	13			
8.	ste spokojní s dennou činnosťou detí	13			
9.	chodí vaše dieťa chodí rado do zariadenia	13			
10.	uveďte, či by ste naše zariadenie odporučili ostatným rodičom	13			
11.	pomohlo Vášmu dieťaťu byť v kolektíve pred nástupom do MŠ	13			
12.	pozorujete zmenu u svojho dieťaťa (odvážnejšie, samostatnejšie, veselšie, smutné.....)	13			
13.	ste spokojní so stravou pre deti v zariadení	8		4	1
14.	ste spokojní s parkovaním pred zariadením	6	3	2	2
15.	ako ste spokojní s podujatiami pre vaše deti	13			
16.	**Čo sa Vám najviac páči na zariadení starostlivosti o deti**				
	Odpovede zákonných zástupcov: - stabilný personál v zariadení, - prístup opatrovateliek k deťom, - denná činnosť detí, - vzdelávanie detí, - kreatívne tvorenie, tematické aktivity, - vianočné a veľkonočné fotenie, - chodenie von aj v menej priaznivom počasí, - vonkajší areál pre deti, - fantastický personál, - návšteva stacionára, - oslavy narodenín a menín, - priestory zariadenia, - športové aktivity, - fotky na Facebooku, - poďakovania za našu prácu a skvelý prístup k detičkám				
17.	**Čo sa Vám na zariadení starostlivosti o deti nepáči a čo by ste chceli zmeniť**				
	Odpovede zákonných zástupcov: - posunúť čas možnosti priniesť dieťa do 08:30 hod, - niekedy chýbajúca vzájomná komunikácia medzi opatrovateľkami pri odplienkovaní, - stojisko na bicykle je zle prístupné, - zváženie EduPage na elektronickú komunikáciu, - na chodbách výmena PVC krytiny na chodbách (hoci je vždy čisté), - častejšia návšteva stacionára, - čo sa týka stravy - častejšie ponúkať rôzne druhy kaší, menej pečiva				

Vedúca zariadenia na konci školského roka pri rozlúčke s budúcimi škôlkarmi poďakovala všetkým rodičom za povzbudivé slová, ktoré pre nás veľa znamenajú a presvedčili nás, že svoju prácu robíme najlepšie ako vieme a vkladáme do nej aj svoje srdce. V ďalšej časti príhovoru sa vrátila aj k pripomienkam, ktoré rodičia (anonymne) uviedli v dotazníku kvality a podrobne pripomienky rozobrala:

- **posunúť čas príchodu do zariadenia** – zariadenie má svoje pravidlá a rozvrhnutý denný režim, ktorý je treba dodržiavať nakoľko práca s deťmi je jasne definovaná v prevádzkovom poriadku, ktorý je voľne prístupný. Jasné pravidlá vedú k úspechu v ďalšom živote,
- **nejasná komunikácia medzi opatrovateľkami** – mohlo sa stať, že niektorá z opatrovateliek neinformovala svoju kolegyňu o dohode medzi rodičom a ňou pri metóde odplienkovania dieťaťa. Po dohovore vedúcej s opatrovateľkami prišlo k náprave,
- **stojisko na bicykle je zle prístupné** - stojisko na bicykle stojí na mieste, ktoré je v bezpečnej vzdialenosti od detí (kvôli možnému úrazu) a skryté je od ulice, aby neprišlo k odcudzeniu. Nakoľko areál jasličiek je ďaleko menší ako areál MŠ, nebolo možné stojan na bicykle umiestniť na iné miesto,
- **zváženie EduPage na elektronickú komunikáciu** – zariadenie starostlivosti nie je samostatný právny subjekt a je napojené na rozpočet MČ Bratislava-Rača. Vedúca zariadenia v roku 2019 zriadila Facebookovú stránku, kde pravidelne denne pridáva fotografie z priebehu daného dňa a informuje rodičov (podujatia, oznamy). Zo zistenia 99 % zákonných rodičov používa Facebook a zvyšné percento rodičov, ktorí nie sú sociálnej sieti informuje vedúca zariadenia osobne alebo telefonicky,
- **výmena PVC krytiny na chodbách** – MČ Bratislava-Rača každý rok pri schválení rozpočtu počíta s obnovou svojich budov, a tak i zariadenie starostlivosti o deti sa postupne obnovuje. PVC krytina je čistá a neporušená a nie je dôvod k jej výmene,
- **častejšia návšteva denného stacionára** – pri nástupe detí na začiatku školského roku do zariadenia starostlivosti o deti je 80 % detí, ktoré nevedia rozprávať, nepoznajú pesničky, ani básničky. Keďže chodíme s deťmi do Denného stacionára pre seniorov na Plickovej ulici, aby sme starkým pripravili program k určitým výročiam, je treba na všetko čas. Ďalším dôvodom je zvýšená chorobnosť v oboch zariadeniach v jesennom a zimnom období a keďže chceme chrániť deti ako aj starkých v dennom stacionári, tak vyberáme dni, aby boli obe skupiny najmenej ohrozené,
- **častejšie ponúkať rôzne druhy kaší, menej pečiva** – vedúca školského stravovania zváži túto požiadavku a pokúsi sa zmeniť ponuku (v rámci možností ceny za stravnú jednotku).

10. VÝCHOVA A STAROSTLIVOSŤ O DETI

Význam, zmysel a spôsob výchovy dokáže pomenovať každý z nás. Vo výchove detí existujú základné princípy, ktoré pomáhajú pochopiť a zvažovať rôzne situácie vznikajúce pri výchove a starostlivosti. *Výchova* dieťaťa je jedna s najnáročnejších procesov, existuje mnoho príručiek a postupov pri výchove. Treba si uvedomiť, že každé dieťa je jedinečná osobnosť, na ktorého vývoj pôsobí mnoho faktorov, ktorými sú výživa, bývanie, početnosť rodiny, zamestnanie rodičov a mnoho iného. Jedným zo základných pilierov pri správnej výchove je rovnováha a vyváženosť medzi emóciami, racionalitou.

Zariadenie starostlivosti o deti sa sústreďuje pri výchove detí o ich spokojnosť o to, aby deti mali zo seba aj z ostatných dobrý pocit a veľkú pozornosť venujeme schopnosti naučiť deti jasne myslieť a uvažovať.

Treba si uvedomiť, že deti vychovávame stále. Aby sme získali pozornosť dieťaťa je potrebné vedieť rozpoznať u dieťaťa akým spôsobom si získava pozornosť. Pokiaľ vidíme dieťa, ktoré

na nás pozerá veľkými očami, vieme usúdiť, že sa chce pomojkať a poláskať. Naopak, keď vidíme, že dieťa, ktoré plače, alebo bije svojho kamaráta, dieťa pokarháme a napomenieme. Oba tieto príklady majú súvis k získavaní pozornosti. Preto je veľmi dôležité vnímať každý podnet, ktorý nám dieťa ukáže.
V zariadení starostlivosti o deti sa veľmi sústreďujeme na tieto podnety a veľkú pozornosť sústreďujeme na vzájomnú komunikáciu s rodičmi.
Je dôležité vedieť, či je všetko v rodine v poriadku, či dieťa neprežilo v posledné dni nepríjemný zážitok, ktorý sa vie odzrkadliť na jeho správaní.
Vychovávanie najmladšej generácie je zodpovednou činnosťou, ktorá vyžaduje celistvú osobnosť odborného zamestnanca. Opatrovateľka musí byť spôsobilá plánovať, uskutočňovať a vyhodnocovať výchovný proces s ohľadom na vychovávané dieťa a dosahovať zamýšľané výchovné výsledky.
Pri výchove sa zariadenie starostlivosti o deti sústreďuje na stratégie a metódy, pomocou ktorých dosahujeme ciele a výsledky. Rôzne metódy prispôsobujeme úrovni a veku vývoja dieťaťa.

Veľkú časť dennej práce v zariadení starostlivosti o deti tvorí osvojovanie si samoobslužných praktických a hygienických návykov a ich upevňovanie.
Starostlivosť o dieťa je zodpovedná a veľmi náročná práca, ktorá vyžaduje maximálnu sústredenosť, empatiu, lásku a trpezlivosť. Starostlivosť o dieťa je rad činností a zodpovednosti od momentu, kedy opatrovateľka prevezme dieťa z filtra, počas celého dňa až do chvíle, kedy odovzdá dieťa zákonnému zástupcovi. Každé dieťa je iné, a preto ku každému dieťaťu treba pristupovať individuálne.
V zariadení je dôležitá organizácia a vzájomná komunikácia medzi opatrovateľkami pri prebaľovaní, kŕmení, obliekaní, umývaní, uspávaní. Všetky tieto činnosti a mnohé ďalšie sú cielené na zdravý vývin dieťaťa, rozvoj osobnosti a socializáciu.

11. SOCIÁLNE PORADENSTVO

Sociálne poradenstvo je odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Pre poskytovanie kvalitnej sociálnej služby je potrebná vzájomná komunikácia medzi prijímateľom sociálnej služby a poskytovateľom. V zariadení starostlivosti o deti sociálne poradenstvo poskytovala vedúca zariadenia starostlivosti o deti zákonným zástupcom dieťaťa, ktorí potrebovali bližšie informácie ohľadne prijatia dieťaťa do zariadenia, spojené so žiadosťou a podmienkami prijatia, ako aj nachádzala riešenia ohľadne prijatia do iného zariadenia v prípade, že dieťa nemohlo byť s kapacitných dôvodov prijaté do zariadenia. Veľký dôraz bol kladený na pozitívny prístup a ústretovosť.

12. PODMIENKY PRIJATIA

V zariadení starostlivosti o deti sú dve samostatné triedy, ktoré spĺňajú požiadavky, ktoré vyplývajú zo zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Kapacita zariadenia starostlivosti o deti je 20 detí, s tým že v triede na prízemí je 8 detí a v triede na poschodí je 12 detí.
Deti sú prijímané na základe žiadosti , ktorú je možnosť podávať celoročne. Žiadosť je riadne zapísaná do poradovníka, za ktorý je zodpovedná vedúca zariadenia. Zmenu v poradovníku je

možné urobiť len v prípade, že v danej rodine vznikla nepriaznivá situácia a po dôkladnom prešetrení daného stavu. Podmienkou prijatia dieťaťa do zariadenia je vek dieťaťa, od lekára potvrdený evidenčný list dieťaťa o zdravotnom stave dieťa a spôsobilosti dieťaťa nastúpiť do zariadenia a potvrdení pracovného pomeru zákonného zástupcu.
V deň nástupu do zariadenia starostlivosti o deti boli rodinní príslušníci oboznámení s internými predpismi zariadenia starostlivosti o deti a s adaptačným procesom. V deň nástupu bola podpísaná zmluva oboma zmluvnými stranami o poskytovaní sociálnej služby a úhrade za poskytované sociálne služby mestskou časťou Bratislava-Rača. Ďalšími dokumentami, ktoré zákonný zástupca podpisuje je súhlas v zmysle zákona NR SR č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V deň nástupu dostanú rodičia dotazník novoprijatého dieťaťa, podľa ktorého spoznáme osobnosť dieťaťa a dozvieme sa o dieťati potrebné informácie, ktoré nám pomáhajú pri adaptačnom procese a ďalšej starostlivosti.

13. ŠTRUKTÚRA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY A PLNENIE KAPACITY

V roku 2023 navštevovalo zariadenie starostlivosti o deti 20 detí a celý rok bola vyťažená maximálna možná kapacita zariadenia.

r. 2023	**I.**	**II.**	**III.**	**IV.**	**V.**	**VI.**	**VII.**	**VIII.**	**IX.**	**X.**	**XI.**	**XII.**
Počet detí	20	20	20	20	20	20	19	-	20	20	20	20
z toho: chlapci	9	9	9	9	9	9	8	-	9	10	10	10
dievčatá	11	11	11	11	11	11	11	-	11	10	10	10

V mesiaci august bolo zariadenie starostlivosti o deti z dôvodu čerpania dovoleniek zatvorené. V mesiaci júl 2023 bola ukončená zmluva o poskytovaní sociálnej služby u jedného dieťaťa.

Priemerná obsadenosť detí za rok 2023, priemerný počet dievčat, chlapcov

Priemerný počet detí za rok 2023	19,92
Priemerný počet chlapcov	9,18
Priemerný počet dievčat	10,72

14. PERSONÁLNE PODMIENKY

Prevádzka v zariadení starostlivosti o deti bola zabezpečená podľa schválenej organizačnej štruktúry Mestskej časti Bratislava-Rača. Ku dňu 31.08.2023 ukončila pracovný pomer jedna opatrovateľka a ku dňu 01.09.2023 bola prijatá nová opatrovateľka.
Prevádzku zariadenia v roku 2023 zabezpečovalo 8 zamestnancov.

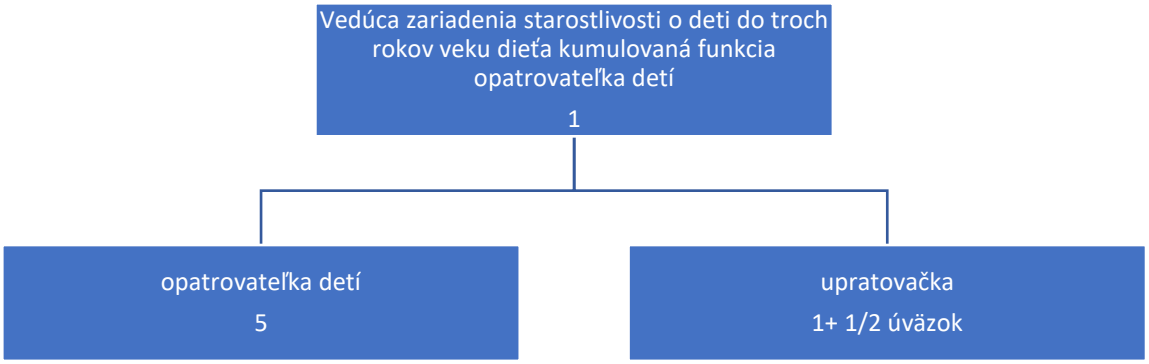

Prevádzku zariadenia zabezpečovalo v priebehu roku 2023 nasledovný počet zamestnancov:

rok 2023/ po mesiacoch	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
vedúca	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
opatrovateľky/ prízemie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
opatrovateľky/poschodie	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
upratovačky	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

15. VZDELÁVANIE ZAMESTNANCOV

V roku 20223 nastúpila v septembri nová opatrovateľka, ktorá v minulosti absolvovala „Kurz opatrovania detí“, vyplývajúceho zo zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Splnením podmienok ohľadne prijímania odborných zamestnancov má zariadenie starostlivosti o deti všetky opatrovateľky kvalifikované na výkon tejto funkcie.
Vedúca zariadenia absolvovala v roku 2023 dve školenia ohľadne štandardov kvality, ktoré vyplývajú zo zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

16. ČERPANIE ROZPOČTU - r. 2023

Energie 632 001	5 353,05 €
Vodné, stočné 632 002	612,95 €
Všeobecné služby 637 004	7 279,84 €
Fakturovaná suma / 12 mesiacov	13 245,84 €

Čerpanie rozpočtu – interiérového a exteriérového vybavenia 633 001	**ks:**	**cena /ks/€**	**spolu/ s DPH/€**
Tieniaca plachta + stĺpy	1	1 404,00	1 404,00
koberec	1	211,48	211,48
Skriňa s policami a dvierkami	1	328,00	328,00
Skrinka do izolačky	1	349,80	349,80
Detská sedačka 3	1	82,00	82,00
Detská sedačka 1	1	57,00	57,00

Opierky pravé	2	30,00	60,00
Opierky ľavé	2	30,00	30,00
Lavička bez priehradok	3	66,00	198,00
Plastový box	7	15,00	105,00
Plastové košíčky do spálne	10	1,75	17,50
SPOLU:			3 108,23

Čerpanie rozpočtu- nákup pracovných odevov 633 010	**ks:**	**cena /ks/€**	**spolu/ s DPH/€**
Pracovné odevy Perlička, s.r.o.	8		893,00
Pracovná obuv	8		286,40
SPOLU:			1 179,40

Čerpanie rozpočtu- všeobecný materiál 633006	**ks:**	**cena /ks/€**	**spolu/ s DPH/€**
Čistiace a kancelárske prostriedky			956,88
Stála záloha – materiál k tvorbe + drobný tovar			295,61
Materiál do dávkovačov			1 179,74
SPOLU:			2 432,23

Čerpanie rozpočtu- stroje a prístroje 633 004	**ks:**	**cena /ks/€**	**spolu/ s DPH/€**
Vysávač a mikrovlnka			142,90
SPOLU:			142,90

V roku 2022 sme sa zapojili do výzvy z Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Národný projekt „Podpora zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (ďalej len „NP PZSoD“, kód ITMS2014+: 312031CFB4. Ide o nenávratný finančný príspevok medzi Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny SR a Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny. Cieľom NP PZSoD je podpora týchto zariadení prostredníctvom poskytnutia finančnej podpory na zabezpečenie vhodných pomôcok na saturáciu potrieb a celkový rozvoj dieťaťa.
Z projektu bolo do zariadenia starostlivosti o deti zakúpených množstvo komponentov do interiéru aj do exteriéru, ktoré pomáhajú deťom pri zdokonaľovaní sa v jemnej a hrubej motorike.

Projekt kód ITMS2014	**ks:**	**cena /ks/€**	**spolu/ s DPH/€**
Drevená nástenná húsenica s rôznymi útvarmi	2	219,29	438,58
Drevené odrážadlá	5	45,73	228,66
pieskovisko	1		169,00
Sada vagónov -tunel - exteriér	1		1 480,00
Paravan divadielko	1		159,90
Dopravné značky	1		119,90
Tabule kvietok -exteriér	5	38,60	193,00
Balančná sada	1		71,90
Maňušky 3 prasiatka	1		46,90
Maňušky červená čiapočka	1		59,90
Žinenky	3	41,50	124,50
Molitánová zostava	1		1 759,00
SPOLU:			**4 852,58**

17. AKTIVITY NAD RÁMEC DENNEJ ČINNOSTI V ZARIADENÍ STAROSTLIVOSTI O DETI V ROKU 2023

Mesiac:	Aktivity:
Február	Dňa 15.02.2023 sa konal v zariadení starostlivosti o deti II. ročník detského karnevalu spojený s občerstvením a dobrou náladou. Dňa 21.02.2023 v rámci pracovnej výchovy deti sadili semiačka do kvetináča.
Marec	Dňa 10.03.2023 sa v zariadení starostlivosti o deti konali športové hry v interiéry. Dňa 13.03.2023 začal pilotný projekt „Angličtina formou hry“. Dňa 15.03.2023 návšteva denného stacionára ku príležitosti MDŽ. Dňa 16.03.2023 veľkonočné fotenie detí so živým zajačikom. Dňa 31.03.2023 sadenie bazalky do kvetináčov v exteriéri.
Máj	Dňa 15.05.2022 sme s deťmi navštívili denný stacionár ku sviatku „Deň matiek“. Deti v rámci pracovnej výchovy vyrobili pre babičky a zamestnankyne darčeky, spolu s babičkami sme si zaspievali, deti na oplátku dostali od zamestnancov sladkú odmenu. Celá akcia sa konala v záhrade stacionára. Dňa 22.05.2023 sadenie semiačok fazule, mrkvy, šošovice do pohárov a vaty.
Jún	Dňa 01.06.2022 k MDD sme spolu s MŠ Tbiliská zorganizovali pre deti jazdu na poníkoch, ktorá sa konala priamo v areáli. Deti dostali sladké odmeny. Dňa 06.06. 2023 sme boli v MŠ Tbiliská na vystúpení „Fidlikanti“. Dňa 30.06.2023 divadielko o Šípkovej Ruženke
Júl	Dňa 12.07.2023 sme s deťmi navštívili obecnú záhradu, kde sa konalo divadielko „Poštár Vinco“. Dňa 13.07.2023 - návšteva z denného stacionára – starký prišli deťom zahrať divadielko „ Ako sa zlý drak stal dobrým“. Dňa 17.07.2023 rozlúčka s budúcimi škôlkarmi a ich rodičmi v areáli jasličiek . Dňa 26.07.2023 návšteva NKD – „Divadielko pre batoľatá“.
Október	Dňa 19.10.2023 návšteva Denného stacionára „ Mesiac úcty k starším“.
November	Dňa 13.11.2023 bolo vianočné fotenie detí profesionálnou fotografkou.
December	Dňa 06.12.2023 MIKULÁŠ

18. VÍZIA ZARIADENIA

V roku 2023 bolo víziou zariadenia starostlivosti o deti spustenie pilotného projektu „Angličtina formou hry“. Nová forma vzdelávania bola určená pre deti, ktoré už dokážu rozprávať rodnou rečou.
Tento projekt bol úspešný a v roku 2024 budeme v tomto projekte pokračovať.
V roku 2022 sme sa zapojili do výzvy z Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Národný projekt „Podpora zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (ďalej len „NP PZSoD“, kód ITMS2014+: 312031CFB4. Ide o nenávratný príspevok medzi Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny a Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny. Cieľom NP PZSoD je podpora týchto zariadení prostredníctvom poskytnutia finančnej podpory na zabezpečenie vhodných pomôcok na saturáciu potrieb a celkový rozvoj dieťaťa.
V roku 2023 sme pomocou tohto projektu nakúpili pomôcky na trénovanie jemnej a hrubej motoriky a pre ďalší rozvoj dieťaťa v celkovej hodnote 4 852,58 €.
V roku 2024 náš rozpočet počíta s početnými investíciami do priestorov zariadenia, je plánovaná výmena dverí v interiéri zariadenia, zrekonštruovanie toaliet pre zamestnancov a obnova kachličiek v hornej kuchynke a v šatni. V rámci rekonštrukcie plánujeme aj maľovanie zrekonštruovaných priestorov zariadenia starostlivosti o deti.
Víziou zariadenia starostlivosti o deti v roku 2024 bude pilotný projekt „Umenie medzi nami“.

19. PLNENIE ROZPOČTU

I. Príjmová časť rozpočtu:

Schválený rozpočet v príjmovej časti rozpočtu ..... 67 437,00 €
z toho úhrady klientov..... 67 437,00 €
Upravený rozpočet ..... 67 437,00 €
z toho úhrady klientov..... 67 437,00 €
Príjem za obdobie do 31.12.2023 ..... 66 447,76 €
z toho úhrady klientov..... 66 447,76 €
Percentuálne plnenie ..... 98,53 %

II. Výdavková časť rozpočtu:

Schválený rozpočet vo výdavkovej časti ..... 150 610,00 €
Upravený rozpočet ..... 172 788,00 €
Čerpanie výdavkovej časti rozpočtu k 31.12.2023 ..... 163 696,21 €
Percentuálne plnenie ..... 94,74 %

z toho:

Schválený rozpočet na mzdy, platy a odmeny ..... 85 380,00 €
Upravený rozpočet .....101 709,00 €
Čerpanie k 31.12.2023 ..... 96 100,33 €
Percentuálne plnenie ..... 94,49 %

Schválený rozpočet na odvody do fondov ..... 30 245,00 €
Upravený rozpočet ..... 34 329,00 €
Čerpanie k 31.12.2023..... 33 809,40 €
Percentuálne plnenie ..... 98,49 %

Schválený rozpočet na tovary, služby a bežné transfery..... 34 813,00 €
Upravený rozpočet ..... 36 750,00 €
Čerpanie k 31.12.2023 ..... 33 786,48 €
Percentuálne plnenie ..... 91,93 %

20. EKONOMICKY OPRÁVNENÉ NÁKLADY ZA ROK | 2023

Názov organizácie	**Mestská časť Bratislava-Rača**		
Druh poskytovanej sociálnej služby (DSS, RS, ZPB, atď.)	**Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa**		
Forma poskytovanej sociálnej služby (ambulantná, týždenná, celoročná)	**ambulantná**		
Počet mesiacov poskytovania uvedenej sociálnej služby v roku	**12**		
Kapacita podľa registra	**20**		
Skutočná obsadenosť - priemerný počet klientov (prepočet osobodní na 2 desatinné miesta)	**20**		
Položky	**Celkové EON uvedenej sociálnej služby za rok**	**EON na mesiac na klienta podľa kapacity**	**EON na mesiac na klienta podľa skutočnej obsadenosti**
a) mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania vo výške, ktorá zodpovedá výške platu a ostatných osobných vyrovnaní podľa osobitného predpisu	96 100,33	400,42	400,42
b) poistné na verejné zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie platné zamestnávateľom v rozsahu určenom podľa písmena a)	33 809,40	140,87	140,87
c) tuzemské cestovné náhrady	0	0	0
d) výdavky na energie, vodu a komunikácie	6 194,00	25,81	25,81
e) výdavky na materiál **okrem reprezentačného vybavenia nových interiérov**	14 694,35	61,23	61,23
f) dopravné	0	0	0
g) výdavky na rutinnú údržbu a štandardnú údržbu **okrem jednorazovej údržby objektov alebo ich častí a riešenia havarijných stavov**	0	0	0
h) nájomné za prenájom nehnuteľností alebo inej veci okrem dopravných prostriedkov a špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu najviac vo výške obyklého nájomného, za aké sa v tom čase a na tom mieste prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel veci toho istého druhu alebo porovnateľné veci	0	0	0
i) výdavky na služby	11 029,79	45,96	45,96
j) výdavky na bežné transfery v rozsahu vreckového, odstupného, odchodného, náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca	1 868,34	7,78	7,78
k) odpisy hmotného majetku a nehmotného majetku podľa účtovných predpisov	3 900,00	16,25	16,25
EON náklady spolu	**167 596,21**	**698,32**	**698,32**

Prepočet EON na 1 klienta na mesiac = Celkové EON : počet mesiacov poskytovania sociálnej služby : kapacita podľa registra/resp. skutočná obsadenosť

Príjem za rok 2023	**66 447,76**		**276,87**

21. SUMÁR NÁKLADOV, PRÍJMOV MČ A DOPLATOK MČ BRATISLAVA-RAČA ZA POSKYTOVANÚ SOCIÁLNU SLUŽBU ZA ROK 2023

ZARIADENIE STAROSTLIVOSTI O DETI DO TROCH ROKOV VEKU DIEŤAŤA	Bežné výdavky (EON) a príjmy za poskytovanú sociálnu službu
Priemerný počet detí	20,00
EON za rok	**167 596,21**
z toho: priemerné náklady na dieťa na 1 mesiac:	698,32
Bežné výdavky rok	**163 696,21**
Príjem za poskytovanú sociálnu službu za rok	**66 447,76**
z toho: priemerné príjmy na 1 mesiac	276,87
EON po odpočítaní a úhrad	101 148,45
z toho: na 1 dieťa na mesiac	421,45
Doplatok MČ na 1 dieťa na 1 mesiac	**421,45**